

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2026

Chișinău

**Pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 859/2008
cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind criteriile
minime pentru protecția porcinelor destinate creșterii și îngrășării**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta hotărâre transpune Recomandarea (UE) 2016/336 a Comisiei din 8 martie 2016 privind aplicarea Directivei 2008/120/CE a Consiliului de stabilire a normelor minime de protecție a porcilor în ceea ce privește măsurile vizând reducerea necesității codotomie, CELEX: 32016H0336, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 62 din 9 martie 2016.

1. Hotărârea Guvernului nr. 859/2008 cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind criteriile minime pentru protecția porcinelor destinate creșterii și îngrășării (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 127-130, art. 855), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1.1. în hotărâre:

1.1.1. în denumire și pe tot parcursul textului, textul „sanitar-veterinare”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „sanitare veterinare”, la forma gramaticală corespunzătoare;

1.1.2. după clauza de adoptare se introduce clauza de armonizare cu următorul cuprins:

„Prezenta hotărâre transpune:

- Directiva 2008/120/CE a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime de protecție a porcilor (versiune codificată), CELEX: 32008L0120, publicată în Jurnalul oficial al Uniunii Europene L 10 din 15 ianuarie 2009, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017;

- Recomandarea (UE) 2016/336 a Comisiei din 8 martie 2016 privind aplicarea Directivei 2008/120/CE a Consiliului de stabilire a normelor minime de

protecție a porcilor în ceea ce privește măsurile vizând reducerea necesității codotomiei, CELEX: 32016H0336, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 62 din 9 martie 2016”;

1.1.3. punctul 2 se abrogă;

1.2. în Norma sanitară veterinară:

1.2.1. punctul 2 se abrogă;

1.2.2. la punctul 15, ultimul enunț va avea următorul cuprins: „În acest scop, condițiile de mediu și sistemele de management inadecvate urmează a fi modificate în conformitate cu orientările tehnice stabilite în anexa la prezenta Normă sanitară veterinară.”;

1.2.3. se completează cu o anexă cu următorul cuprins:

Anexă
la Norma sanitară veterinară privind criteriile minime
pentru protecția porcinelor destinate creșterii și îngrășării

RECOMANDAREA
vizând reducerea necesității codotomiei privind aplicarea
Normei sanitare veterinare privind criteriile minime
pentru protecția porcinelor destinate creșterii și îngrășării

1. Aplicarea cerințelor generale privind prevenirea mușcatului cozilor și, prin urmare, reducerea codotomiei de rutină trebuie să țină seama de orientările în materie de cele mai bune practici bazate pe cunoștințe științifice menționate la pct. 2-9.

2. Autoritatea competentă are următoarele atribuții:

2.1. să se asigure că fermierii realizează o evaluare a riscurilor incidenței mușcatului cozilor pe baza unor indicatori de natură animală și neanimală; și

2.2. să stabilească criteriile de conformitate.

3. În cursul evaluării riscurilor trebuie să fie verificați următorii parametri:

3.1. materialele de îmbogățire puse la dispoziție;

3.2. gradul de curățenie;

3.3. confortul termic și calitatea aerului;

3.4. starea de sănătate;

3.5. gradul de competiție pentru hrană și spațiu;

3.6. alimentația.

4. Pe baza rezultatelor evaluării riscurilor, trebuie să fie luate în considerare schimbările necesare în modul de administrare a fermelor, cum ar fi furnizarea de materiale de îmbogățire adecvate, condițiile de mediu confortabile,

asigurându-se o bună stare de sănătate și/sau furnizându-se o alimentație echilibrată pentru porci.

5. Materialele de îmbogățire trebuie să le permită porcilor să-și satisfacă necesitățile esențiale fără a le compromite sănătatea.

6. Materialele de îmbogățire trebuie să fie sigure și să aibă următoarele caracteristici:

6.1. să fie comestibile – astfel încât porcii să le poată mânca sau mirosi, fiind preferabil să aibă și unele beneficii nutritive;

6.2. să fie masticabile – astfel încât porcii să le poată mesteca;

6.3. să fie explorabile – astfel încât porcii să le poată explora;

6.4. să fie manevrabile – astfel încât porcii să le poată muta și să le poată schimba aspectul sau structura.

7. În plus față de caracteristicile enumerate la pct. 5 și 6, materialele de îmbogățire trebuie să fie puse la dispoziție astfel încât:

7.1. să suscite un interes continuu, încurajând comportamentul explorator al porcilor și să fie înlocuite și completate cu regularitate;

7.2. să fie accesibile manevrării orale;

7.3. să fie în cantități suficiente;

7.4. să fie curate și igienice.

8. Pentru a satisface necesitățile de bază ale porcilor, materialele de îmbogățire trebuie să întrunească toate caracteristicile menționate la pct. 5, 6 și 7. În acest scop, materiale de îmbogățire pot fi clasificate în următoarele categorii:

8.1. *materiale optime* – materialele care posedă toate caracteristicile menționate la pct. 5, 6 și 7 și, prin urmare, care pot fi utilizate în mod individual;

8.2. *materiale suboptime* – materialele care posedă majoritatea caracteristicilor menționate la pct. 5, 6 și 7 și, prin urmare, care ar trebui să fie utilizate în combinație cu alte materiale;

8.3. *materiale de interes marginal* – materialele care distrag porcii și nu pot fi considerate ca satisfăcând necesitățile esențiale ale acestora; prin urmare, acestea ar trebui puse la dispoziție împreună cu materialele optime sau suboptime.

9. Pentru a verifica dacă porcii au acces la materiale de îmbogățire suficiente și adecvate, trebuie să se asigure că fermierii aplică cele mai bune practici în ceea ce privește indicatorii adecvați pentru monitorizarea bunăstării porcilor aflați în îngrijirea lor. Ar trebui ca respectiva metodă de evaluare pentru verificarea accesului la materiale de îmbogățire să includă verificări bazate pe:

9.1. indicatorii de natură animală, cum ar fi prezența cozelor mușcate, leziuni ale pielii și/sau comportament anormal al porcilor (cum ar fi un nivel mic al interesului pentru materialele de îmbogățire puse la dispoziție, lupte pentru

utilizarea materialelor de îmbogățire, mușcarea altor elemente decât a materialele de îmbogățire puse la dispoziție, îngroparea materiile lor fecale sau, în cazul scroafelor, o intensificare a comportamentului fals de construire a unui cuib); precum și

9.2. indicatorii de natură neanimală, cum ar fi frecvența reînnoirii, accesibilitatea, cantitatea și curățenia materialelor de îmbogățire puse la dispoziție.

10. Autoritatea competentă este responsabilă să monitorizeze aplicarea prezentei Recomandări și să furnizeze informații mai detaliate cu privire la cele mai bune practici la care se face referire la pct. 2-9, în conformitate cu cele mai recente și mai pertinente cunoștințe științifice disponibile.

11. Autoritatea competentă, cu implicarea activă a fermierilor, ar trebui să difuzeze în mod adecvat cele mai bune practici menționate la pct. 2-9.”

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Ludmila Catlabuga

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 859/2008 cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind criteriile minime pentru protecția porcinelor destinate creșterii și îngrășării

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Autoritatea administrației publice: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Subdiviziunea: Direcția sănătatea și bunăstarea animalelor.

Persoana responsabilă și datele de contact: Rodica Fotescu

Tel. 022 204 531, e-mail: rodica.fotescu@maia.gov.md

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului vine întru executarea acțiunii 130 Capitolul 12 din Cluster 5 anexa A a Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.306/2025 și în temeiul prevederilor art. 35 din Legea nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

La momentul actual, cadrul normativ național privind bunăstarea porcinelor este reglementat de **Hotărârea Guvernului nr. 859/2008** cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind criteriile minime pentru protecția porcinelor destinate creșterii și îngrășării (*în continuare* – Norma sanitar-veterinară), prin care a fost transpusă **Directiva 2008/120/CE a Consiliului** privind stabilirea normelor minime pentru protecția porcinelor. Aceasta prevede reguli generale referitoare la spațiu, adăpost, hrănire și sănătatea animalelor. Totuși, HG nr. 859/2008 nu conține dispoziții explicite privind reducerea necesității codotomiei (tăierea cozii porcinelor). În practică, această procedură continuă să fie aplicată în mod frecvent, ca măsură de prevenire a mușcăturii de coadă, ceea ce contravine bunelor practici de creștere promovate la nivelul Uniunii Europene.

În vederea remedierii acestor lacune, **Comisia Europeană a adoptat Recomandarea (UE) 2016/336**, care detaliază măsuri alternative la codotomie, inclusiv: îmbunătățirea condițiilor de adăpost, reducerea densității, utilizarea materialelor de îmbogățire a mediului și monitorizarea indicatorilor de bunăstare. Recomandarea stabilește că **codotomia nu trebuie să fie o practică de rutină, ci doar o măsură de ultim resort**.

Republica Moldova, în calitate de stat asociat UE, are obligația de a armoniza legislația națională cu acquis-ul comunitar. Lipsa unei reglementări interne privind

aplicarea Recomandării (UE) 2016/336 creează o discrepanță normativă și poate afecta atât conformitatea sectorului zootehnic cu cerințele UE, cât și imaginea externă a sectorului agroalimentar.

Prin urmare, este necesară completarea Normei sanitar-veterinare cu o Anexă care prezintă orientările din Recomandarea (UE) 2016/336, în vederea reducerii aplicării codotomiei pe termen lung și pe bază voluntară, în funcție de capacitatea economică a fermelor. Aplicarea acestor orientări reprezintă o condiție tehnică preliminară pentru accesarea, în viitor, a programelor europene de sprijin pentru bunăstarea animalelor, fără a genera obligații imediate pentru fermieri.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul principal al proiectului este armonizarea cadrului normativ național privind protecția porcinelor cu standardele Uniunii Europene, prin introducerea în legislația națională a măsurilor prevăzute de Recomandarea (UE) 2016/336 a Comisiei referitoare la reducerea necesității codotomiei.

Proiectul de hotărâre propune completarea Normei sanitar – veterinară aprobate prin Hotărârii Guvernului nr. 859/2008 cu o Anexă, Anexă cu caracter orientativ, prin care se recomandă:

- evitarea codotomiei de rutină și adoptarea măsurilor preventive alternative;
- realizarea, după caz, a unei evaluări a riscurilor privind mușcarea cozilor;
- utilizarea materialelor de îmbogățire a mediului, în funcție de posibilitățile fermei;
- urmărirea unor indicatori orientativi de bunăstare (de natură animală și neanimală);
- promovarea bunelor practici de către ANSA.

Se anticipează, pe termen lung, o reducere graduală a practicii codotomiei, proporțional cu adoptarea voluntară a măsurilor de bunăstare și cu disponibilitatea fondurilor europene dedicate sprijinirii sectorului.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului au fost analizate mai multe opțiuni posibile pentru îmbunătățirea cadrului normativ privind protecția porcinelor și reducerea practicii codotomiei:

1. Menținerea cadrului normativ existent, fără modificarea Hotărârii Guvernului nr. 859/2008.
 - Această opțiune nu a fost acceptată, deoarece reglementarea actuală nu conține prevederi explicite privind reducerea codotomiei.
 - Lipsa acestor prevederi creează neconcordanțe față de standardele Uniunii Europene și împiedică alinierea la bunele practici internaționale privind bunăstarea animalelor.
2. Aceasta este opțiunea selectată deoarece oferă un cadru orientativ și un suport tehnic coerent pentru fermieri, facilitând tranziția voluntară către practicile recomandate de UE.

3. Completarea Normei sanitar – veterinară aprobate prin HG nr. 859/2008 cu o Anexă, care transpune Recomandarea (UE) 2016/336.

Adoptarea acestei opțiuni asigură un echilibru între obiectivele de bunăstare a animalelor, interesele economice ale sectorului zootehnic și responsabilitățile instituționale ale autorităților veterinare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul nu implică modificări structurale în organizarea administrației publice centrale, însă consolidează competențele Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) în domeniul bunăstării animalelor, prin atribuirea explicită a sarcinii de monitorizare și raportare a aplicării măsurilor privind reducerea codotomieii.

Implementarea prevederilor proiectului se va realiza în cadrul atribuțiilor curente ale ANSA, fără crearea unor structuri noi, fiind utilizate resursele instituționale și mecanismele de control deja existente.

Impactul general asupra sectorului public este pozitiv, contribuind la modernizarea sistemului național de supraveghere veterinară și la alinierea instituțională la standardele europene.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli suplimentare din bugetul de stat. Activitățile de control și monitorizare vor fi efectuate de ANSA în cadrul bugetelor anuale aprobate.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Fermierii care aleg să aplice voluntar orientările din Anexă pot lua în considerare:

- utilizarea materialelor de îmbogățire a mediului;
- evaluarea riscurilor;
- îmbunătățirea microclimatului, în funcție de resursele disponibile.

4.4 Impactul Social

Proiectul are un impact social pozitiv, prin promovarea bunăstării animalelor, reducerea stresului și a practicilor invazive asupra acestora, precum și prin încurajarea unei relații mai etice între om și animal.

Pe termen scurt, beneficiile se reflectă în creșterea conștientizării fermierilor și a societății privind standardele europene de bunăstare.

Pe termen lung, aplicarea prevederilor proiectului va contribui la:

- creșterea încrederii consumatorilor în calitatea și siguranța produselor alimentare de origine animală;
- consolidarea imaginii sectorului agroalimentar moldovenesc ca unul responsabil și sustenabil;
- îmbunătățirea sănătății publice prin reducerea stresului și infecțiilor la animale.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul nu implică prelucrarea datelor cu caracter personal. Măsurile propuse vizează aspecte tehnice și de bunăstare animală, fără colectarea sau procesarea informațiilor privind persoane fizice.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu are impact diferențiat asupra femeilor, bărbaților sau altor grupuri sociale, fiind aplicabil uniform tuturor operatorilor economici și instituțiilor implicate în domeniul zootehnic.

Totuși, prin natura sa, proiectul contribuie indirect la promovarea echității și incluziunii sociale, întrucât sprijină fermele familiale și IMM-urile rurale, unde activitatea este deseori gestionată de ambele sexe în mod egal.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul are un impact pozitiv asupra mediului, prin:

- îmbunătățirea condițiilor de adăpost și a ventilației, reducând acumularea de gaze și umiditate;
- utilizarea materialelor naturale și biodegradabile ca mijloace de îmbogățire a mediului (paie, fân, lemn);
- promovarea practicilor durabile în ferme, care reduc stresul și pierderile de resurse.

Aceste măsuri contribuie indirect la o agricultură mai ecologică și la îmbunătățirea condițiilor de muncă în sectorul zootehnic.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Proiectul va avea un impact pozitiv asupra siguranței alimentare, prin creșterea calității produselor și reducerea riscului de contaminare a cărnii provenite de la animale stresate sau rănite.

De asemenea, măsurile propuse pot stimula inovația și adaptarea tehnologică în ferme (monitorizare digitală a bunăstării, senzori de microclimat, colectare de date privind comportamentul porcinelor).

Pe termen lung, implementarea proiectului va contribui la creșterea competitivității sectorului agroalimentar și la integrarea Republicii Moldova în rețeaua de producători care respectă standardele europene de bunăstare și sustenabilitate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul Hotărârii Guvernului este compatibil cu legislația Uniunii Europene, având ca obiect transpunerea parțială și selectivă a Recomandării (UE) 2016/336 a Comisiei din 8 martie 2016 privind aplicarea Directivei 2008/120/CE a Consiliului referitoare la stabilirea normelor minime pentru protecția porcinelor, în ceea ce privește măsurile vizând reducerea necesității codotomie.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prin prezentul proiect se urmărește completarea Normei sanitar – veterinară aprobate prin Hotărârii Guvernului nr. 859/2008 cu o anexă care preia și adaptează la contextul Republicii Moldova prevederile Recomandării (UE) 2016/336, vizând:

- orientări privind evitarea codotomieii de rutină;
- promovarea măsurilor preventive pentru reducerea comportamentului agresiv la porcine;
- asigurarea materialelor de îmbogățire a mediului și îmbunătățirea condițiilor de adăpostire;
- stabilirea obligației de monitorizare a indicatorilor de bunăstare de către autoritatea competentă;
- diseminarea bunelor practici către fermieri, în baza cunoștințelor științifice actuale.

Gradul de transpunere este compatibil, întrucât Recomandarea (UE) 2016/336 nu are caracter obligatoriu, însă conținutul său contribuie la aplicarea corectă a Directivei 2008/120/CE deja transpuse prin HG nr. 859/2008.

Prin acest proiect, se asigură alinierea deplină a cadrului normativ național cu standardele europene de bunăstare a porcinelor, consolidând totodată capacitatea Republicii Moldova de a demonstra conformitatea în domeniul exporturilor către piața UE.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect contribuie la dezvoltarea cadrului juridic intern în domeniul bunăstării animalelor, care prevede elaborarea actelor normative secundare necesare implementării cerințelor Uniunii Europene.

De asemenea, proiectul sprijină implementarea angajamentelor asumate prin Capitolul 12 (Agricultură și dezvoltare rurală) al Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, consolidând cooperarea tehnică și instituțională în domeniul siguranței alimentelor, sănătății și bunăstării animalelor.

Prin adoptarea proiectului, Republica Moldova își consolidează compatibilitatea legislativă și procedurală cu acquis-ul comunitar, facilitând recunoașterea reciprocă a standardelor veterinare și sporind încrederea partenerilor europeni în sistemul național de control.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru respectarea prevederilor art.9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării proiectului la data de 09 iulie 2025 a fost plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare web: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-privind-modificarea-hotararii-de-guvern-nr-8592008-cu-privire-la-aprobarea-normei-sanitar-veterinare-privind-criteriile-minime-pentru-protectia->

[porcinelor-destinate-cresterii-si-ingrasarii/15308](#) la compartimentul Transparență decizională, la rubrica Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor.

Proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației în conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și a fost transmis asociației de business relevante (din carne) - Asociația Producătorilor de Carne de Porc din Moldova, avizele formale au fost recepționate, situația a fost reflectată în sinteza consultărilor. A fost plasat și anunțul de consultare a proiectului cu modificările ulterioare:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-proiectului-hotararii-guvernului-privind-modificarea-hotararii-de-guvern-nr-8592008-cu-privire-la-aprobarea-normei-sanitar-veterinare-privind-criteriile-minime-pentru-protectia-porcinelor-destinate-cresterii-si-ingrasarii/15463>.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației în conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție în conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției în conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Concluziile expertizelor și argumentarea acestora după caz, sunt reflectate în tabelul de sinteză.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul Hotărârii Guvernului nu generează necesitatea abrogării altor acte normative și nu implică modificări suplimentare ale cadrului legislativ existent, în afara completării Normei sanitar – veterinar aprobate prin Hotărârii Guvernului nr. 859/2008 cu o Anexă. Această anexă stabilește măsuri specifice vizând reducerea necesității codotomieii la porcine, în conformitate cu Recomandarea (UE) 2016/336 a Comisiei, completând astfel dispozițiile Normei sanitar-veterinare privind criteriile minime pentru protecția porcinelor destinate creșterii și îngrășării.

Prevederile proiectului este corelat cu:

- Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară, în special capitolele referitoare la sănătatea și protecția animalelor;

Prin adoptarea acestui proiect, se consolidează cadrul normativ secundar al Republicii Moldova în domeniul bunăstării animalelor de fermă, fără a genera suprapuneri legislative sau contradicții cu actele normative existente.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului se va realiza în baza competențelor instituționale existente, fără necesitatea creării unor structuri noi sau alocării de resurse suplimentare din bugetul public național.

Autoritatea responsabilă de implementare:

- **Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA)**, în calitate de autoritate competentă în domeniul sănătății și bunăstării animalelor, promovarea orientărilor tehnice prevăzute în Anexă și sprijinirea fermierilor care doresc să le aplice, prin:
 - elaborarea și diseminarea **ghidurilor de bune practici** privind creșterea porcinelor fără codotomie de rutină;
 - **monitorizarea** și **verificarea** la nivel de exploatație a aplicării măsurilor prevăzute în anexă;
 - colectarea și raportarea anuală a datelor privind incidența codotomiei și a cazurilor de mușcare a cozii;
 - instruirea medicilor veterinari oficiali și a fermierilor în vederea aplicării corecte a cerințelor.

Secretar general

Sergiu GHERCIU

SINTEZA

la proiectul de hotărâre privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 859/2008 cu privire la aprobarea Normei sanitare-veterinare privind criteriile minime pentru protecția porcinelor destinate creșterii și îngrășării

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Grupul de Lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător Nr. 38-78-11395 din 12 noiembrie 2025	1.	Proiectul prevede modificarea punctului 2 a clauzei de adoptare, fiind stabilit, că prezenta Normă sanitar-veterinară transpune Directiva 2008/120/CE ...mai departe după text. Totodată, prevederi similare referitor la transpunerea Directivei 2008/120/CE se propun prin modificarea p.2 din Normă sanitar-veterinară și se recomandă excluderea acestor dublări.	Se acceptă. Punctul 2 de la clauza de adoptare a fost exclus și este reflectat la clauza de armonizare.
	2.	Proiectul prevede modificarea ultimei propoziții al punctului 15 din Norma sanitar-veterinară cu următorul text: „În acest scop, condițiile de mediu și sistemele de management inadecvate urmează a fi modificate, în conformitate cu orientările tehnice stabilite în Anexă la prezenta Normă sanitar-veterinară. Prevederile respective ridică semne de întrebare, deoarece nu sunt conforme normelor Recomandării (UE) 2016/336 privind aplicarea Directivei 2008/120/CE a Consiliului de stabilire a normelor minime de protecție a porcilor în ceea ce privește măsurile vizând reducerea necesității codotomie . Prevederile punctului 15 din proiect sunt formulate ca cerință, ca obligație de a respecta prevederile anexei. Menționăm, că Recomandarea (UE) 2016/336 nu prevede cuvintele „orientări tehnice”. Punctul 1 din Recomandarea (UE) 2016/336 prevede, că atunci când aplică cerințele generale privind prevenirea mușcatului cozilor și, prin urmare, o reducere a codotomie de rutină, astfel cum se prevede în anexa I la Directiva 2008/120/CE, ar trebui ca statele membre să țină seama de orientările în materie de cele mai bune practici bazate pe cunoștințe științifice menționate la punctele 2-7. Astfel, reieșind din prevederile respective, cât și din alte	Se acceptă A fost ajustat.

formulări din Recomandarea (UE) 2016/336 (în special „ar trebui”), concluzionăm că recomandarea în cauză (chiar și reieșind din denumire) nu poartă caracter obligatoriu.

Proiectul conține și alte prevederi cu caracter obligatoriu. Spre exemplu, punctul 3 din proiectul anexei prevede, că următorii parametri trebuie să fie verificați în cursul evaluării riscurilor: ... mai departe după text. Recomandarea (UE) 2016/336 prevede, că ar trebui ca următorii parametri să fie verificați în cursul evaluării riscurilor: ... mai departe după text. Și punctele 5, 6, 7, 8 din proiectul anexei conțin cuvântul „trebuie” contrar prevederilor pp. 4, 5, 6 ale Recomandării (UE) 2016/336, care prevăd „ar trebui”, fiind atribuită cu totul altă semnificație.

La punctul 2 proiectul prevede, că autoritatea competentă trebuie: 2.1 să se asigure că fermierii realizează o evaluare a riscurilor incidenței mușcatului cozilor pe baza unor indicatori de natură animală și neanimală („evaluarea riscurilor”); și 2.2 să stabilească criterii de conformitate. Punctul 2 din Recomandarea (UE) 2016/336 prevede, că statele membre ar trebui: (a) să se asigure că fermierii realizează o evaluare a riscurilor incidenței mușcatului cozilor pe baza unor indicatori de natură animală și neanimală („evaluarea riscurilor”); și (b) să stabilească criterii de conformitate cu cerințele menționate în legislația națională și să le publice pe un site de internet. Și în acest caz prevederile proiectului poartă caracter obligatoriu comparativ cu prevederile Recomandării (UE) 2016/336. Activitățile de evaluare a riscurilor presupun anumite costuri și nu pot fi impuse prin proiectul respectiv. Deoarece proiectul transpune norme recomandabile, ele nu necesită a fi transpuse mecanic, dar stabilite sub formă de încurajări pentru a asigura o mai mare implicare a fermierilor în realizarea acestei recomandări. Astfel, proiectul trebuie să conțină norme, care să prevadă măsuri de încurajare pentru fermieri de a participa la implementarea acestei recomandări (subvenționare facilitară, număr redus de controale, etc. pentru cei care au implementat).

	3.	Din cele expuse, se recomandă revizuirea și modificarea proiectului, fiind stabilite norme de recomandare. Totodată, reieșind din denumirea Recomandării (UE) 2016/336 și caracterul recomandabil al acesteia, este necesar de modificat Hotărârea Guvernului nr. 859/2008 și de prevăzut două anexe separate: anexa nr. 1) Norma sanitar-veterinară privind criteriile minime pentru protecția porcinelor destinate creșterii și îngrășării și anexa nr. 2) Recomandarea privind aplicarea Normei sanitar-veterinare privind criteriile minime pentru protecția porcinelor destinate creșterii și îngrășării în ceea ce privește măsurile vizând reducerea necesității codotomie.	Se acceptă A fost redactată denumirea.
	4.	•<i>Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ</i> La sub punctului 2.2 este prevăzut, că în practică, această procedură (tăierea cozii porcinelor) continuă să fie aplicată în mod frecvent, ca măsură de prevenire a mușcăturii de coadă, ceea ce contravine bunelor practici de creștere promovate la nivelul Uniunii Europene. Se recomandă de prezenta informații cu exemple concrete din Republica Moldova referitor la aceste afirmații. Astfel, se va prezenta situația curentă în domeniu și problema care se propune a fi soluționată, părțile interesate și cauzele care au dus la apariția problemei.	Se acceptă. NF a fost ajustă și conform informațiilor prezentate de către ANSA date oficiale privind aplicarea codotomie nu au fost identificate.
	5.	•<i>Obiectivele urmărite și soluțiile propuse</i> La acest compartiment este prevăzut, că proiectul de hotărâre propune completarea Normei sanitar – veterinară aprobate prin Hotărârii Guvernului nr. 859/2008 cu o Anexă, care stabilește: • interdicția aplicării codotomie de rutină; • obligația fermierilor de a efectua o evaluare a riscurilor privind mușcarea cozilor și de a implementa măsuri preventive (îmbunătățirea condițiilor de adăpost, microclimat, densitate, alimentație, sănătate); • introducerea cerinței de asigurare a materialelor de îmbogățire a mediului pentru porcine (paie, fân, lemn, funii naturale etc.); • stabilirea indicatorilor de monitorizare a bunăstării porcinelor, atât de natură animală (cozi mușcate, leziuni), cât și ne animală (curățenie, calitate aer, acces la materiale). Menționăm, că Recomandarea (UE) 2016/336 nu are caracter obligatoriu și	Se acceptă Textul a fost ajustat.

		stabilirea unor cerințe și interdicții pentru fermieri, care vor genera costuri, nu se acceptă. Proiectul trebuie să aibă caracter de recomandare.	
	6.	•<i>Analiza impactului de reglementare</i> La sub punctul 4.3 este prevăzut, că fermierii vor trebui să asigure: • materiale de îmbogățire a mediului pentru porcine (paie, fân, lemn etc.); • evaluarea riscurilor privind comportamentele agresive; • îmbunătățirea condițiilor de adăpost și microclimat. Informația respectivă necesită a fi detaliată referitor la costuri, acestea fiind prezentate cuantificat. Totodată, de prevăzut că costurile respective se vor răsfrânge doar asupra fermierilor, care vor implementa benevol documentul, care va transpune Recomandarea (UE) 2016/336. Se va prezenta informație referitor la încurajările stabilite în proiect pentru a asigura o mai mare implicare a fermierilor în implementarea acestei recomandări. De menționat, că la punctul 5.1 este prevăzut expres, că Recomandarea (UE) 2016/336 nu are caracter obligatoriu.	Se acceptă. Deoarece Recomandarea (UE) 2016/336 are caracter orientativ, iar măsurile prevăzute în proiect nu impun obligații financiare suplimentare fermierilor. În textul NF, a fost precizat că proiectul are caracter de încurajare, urmând a fi promovate măsuri stimulative (informare, instruire, asistență tehnică, facilități de sprijin) pentru a susține implicarea voluntară a fermierilor în aplicarea recomandărilor.
	7.	La acest compartiment este prezentată informația doar referitor la publicarea anunțului de inițiere a elaborării proiectului și este necesar de prevăzut linkul, prin care poate fi nemijlocit accesat proiectul și Nota de fundamentare. Totodată, se recomandă organizarea consultărilor publice a proiectului și Notei de fundamentare cu reprezentanții mediului de afaceri, fiind expuse rezultatele acestor consultări.	Se acceptă. A fost publicat Anunțul de consultare linkul va fi reflectat în NF.
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI Nr.31/02-126-11400 din 12 noiembrie 2025	1.	<i>b) Observații de compatibilitate cu Recomandarea (UE) nr. 2016/336</i> La pct. 10 din textul Anexei proiectului de modificare a Normei sanitare, urmează a fi substituit termenul “recomandarea” cu textul “prezentei Anexa”, or a fost preluat ad literam textul pct. 8 din actul UE.	Se acceptă.
	2.	III. Respectarea mecanismului de armonizare <i>a) Obiecții privind clauza de armonizare</i> Clauza de armonizare urmează a fi exclusă din pct. 1.1 al proiectului de HG și expusă, după clauza de adoptare, în următoarea redacție: ”Prezenta Hotărâre transpune Recomandarea (UE) 2016/336 a Comisiei din 8 martie 2016 privind aplicarea Directivei 2008/120/CE a Consiliului de stabilire a normelor minime	Se acceptă. Proiectul redactat conform obiecției.

		de protecție a porcilor în ceea ce privește măsurile vizând reducerea necesității codotomie, CELEX: 32016H0336, publicată în Jurnalul Oficial L 62 din 9 martie 2016”. De asemenea, ținem să menționăm că, clauza de armonizare prevăzută la pct. 1.1.2 din proiectul național, care se referă la pct. 2 din Norma sanitară - veterinară în vigoare aprobată prin HG nr. 859/2008, va fi exclusă atât din proiectul național, cât și din actul normativ în vigoare pentru a evita dublarea acesteia. Totodată, în conformitate cu pct. 34 din HG nr. 1171/2018, clauza de armonizare prevăzută la pct. 2 din HG nr. 859/2008 va fi completată și repositionată imediat după clauza de adoptare, fiind expusă în următoarea redacție: ”Prezenta Hotărâre transpune: - Directiva 2008/120/CE a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime de protecție a porcilor (versiune codificată), CELEX: 32008L0120, publicată în Jurnalul oficial al Uniunii Europene L 10 din 15 ianuarie 2009, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017; - Recomandarea (UE) 2016/336 a Comisiei din 8 martie 2016 privind aplicarea Directivei 2008/120/CE a Consiliului de stabilire a normelor minime de protecție a porcilor în ceea ce privește măsurile vizând reducerea necesității codotomie, CELEX: 32016H0336, publicat în Jurnalul Oficial L 62 din 9 martie 2016”.	
	3.	b) Obiecții privind tabelul de concordanță La compartimentul 8 se va indica calificativul de compatibilitate dintre prevederile actului juridic european și prevederile corespondente ale proiectului de modificare, care transpune dispozițiile actului juridic european, pentru fiecare articol, alineat și paragraf în parte.	Se acceptă. Proiectul redactat conform obiecției.
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU	1.	Comunică lipsa de obiecții sau propuneri.	

SIGURANȚA ALIMENTELOR Nr. 05-6095 din 10 noiembrie 2025		
MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA Nr. 09/ 3637 din 20.11.2025	1.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA Nr. 09/2-03/546/1610 din 24.11.2025	1.	Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului indicat. Totodată, la pct. 4.2 din Nota de fundamentare, se propune de substituit sintagma „bugetului public național” cu „bugetul de stat”, reieșind din prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Se acceptă. Nota de fundamentare redactată.
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA Nr.03-3294 din 20.11.2025	1.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.
MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA Nr. DI/3/041-11439 din 07 noiembrie 2025	1.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA Nr.06-07/2998 din 11.11.2025	1.	În întregul text al proiectului de hotărâre, inclusiv în anexă, sintagma „sanitar veterinar” trebuie substituită cu sintagma corectă „sanitare veterinar”, (fără cratimă), cu adaptarea formei gramaticale la context. Această corectură este necesară pentru asigurarea coerenței terminologice cu legislația în vigoare și utilizarea formei normative standardizate în documentele Guvernului și în actele subsecvente.	Se acceptă. Proiectul redactat conform obiecției.
ASOCIAȚIA PRODUCĂTORILOR DE CARNE DE PORC DIN MOLDOVA Nr. 89/01 din 24 noiembrie 2025	1.	În acest sens, Asociația subliniază necesitatea unei abordări echilibrate, care să îmbine măsurile obligatorii de conformare cu un pachet adecvat de sprijin tehnic, economic și financiar, proporțional cu efortul operațional și investițional impus operatorilor din sectorul porc. O astfel de abordare este esențială pentru menținerea competitivității, continuitatea activității economice și pentru asigurarea unei tranziții corecte către standarde de bunăstare animală armonizate cu cele europene.	Se acceptă parțial. Documentul nu introduce restricții asupra codotomie și nu schimbă regimul actual stabilit prin HG nr. 859/2008. Anexa propusă transpune Recomandarea (UE) 2016/336 exclusiv cu caracter orientativ , în formulări neimperative („se recomandă”, „ar trebui”). Recomandarea UE nu este obligatorie nici în statele membre, iar implementarea măsurilor alternative este benevolă și pe termen lung, în funcție de capacitățile economice ale fermelor. Costurile se răsfrâng doar asupra operatorilor care aleg implementarea voluntară. Prevederile propuse sunt necesare pentru viitoarea accesare a fondurilor europene destinate bunăstării animalelor și pentru alinierea graduală la standardele UE, fără a impune obligații imediate sectorului.
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI	1.	Reiterăm că, clauza de armonizare a proiectului va fi inserată după clauza de adoptare în redacția următoare: ”Prezenta Hotărâre transpune Recomandarea (UE) 2016/336 a Comisiei din 8 martie 2016 privind aplicarea Directivei 2008/120/CE a Consiliului de	Se acceptă Proiectul redactat conform obiecției.

		stabilire a normelor minime de protecție a porcilor în ceea ce privește măsurile vizând reducerea necesității codotomie, CELEX: 32016H0336, publicată în Jurnalul Oficial L 62 din 9 martie 2016”.	
CENTRUL NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL REPUBLICII MOLDOVA Nr. 06/2/22269 din 10.12.2025	1.	III. Concluzia expertizei Proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 859/2008 cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind criteriile minime pentru protecția porcinelor destinate creșterii și îngrășării a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în scopul armonizării cadrului normativ național, privind protecția porcinelor, cu standardele Uniunii Europene, prin introducerea în legislația națională a măsurilor prevăzute de Recomandarea (UE) 2016/336 a Comisiei referitoare la reducerea necesității codotomie. În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la armonizarea legislației naționale cu prevederile acquis-ului comunitar, vederea reducerii aplicării codotomie pe termen lung și pe bază voluntară, în funcție de capacitatea economică a fermelor de porcine.	Se acceptă
MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA Nr. 29.12.2025 nr. 04/2-13056	1.	Potrivit notei de fundamentare, proiectul hotărârii este elaborat în temeiul art. 35 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară. Totodată, prin proiect se transpune Recomandarea (UE) 2016/336 a Comisiei din 8 martie 2016 privind aplicarea Directivei 2008/120/CE a Consiliului de stabilire a normelor minime de protecție a porcilor în ceea ce privește măsurile vizând reducerea necesității codotomie (în continuare - Recomandarea (UE) 2016/336). În conformitate cu art. 44 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, „(4) Pentru proiectele actelor normative de modificare cu relevanță UE, clauza de armonizare se inserează în proiectul actului normativ de modificare și, după caz, se completează clauza de armonizare a actului normativ de bază cu trimiteri la noile actele juridice europene transpuse sau cu noi trimiteri la elementele structurale ale actului UE transpus.”. Ținând cont de prevederea legală enunțată, proiectul hotărârii se va completa cu	Se acceptă Proiectul redactat conform obiecției.

		clauza de armonizare în partea în care privește transpunerea Recomandării (UE) 2016/336.	
	2.	La subpct. 1.1, cuvântul „corectă” se va exclude ca fiind excedent. Potrivit normelor de tehnică legislativă, când modificarea presupune o substituie utilizăm termenul „text”, dacă structura e formată dintr-un cuvânt/cuvinte și cel puțin un semn grafic; termenul „sintagma”, dacă structura reprezintă o îmbinare stabilă (denumirea unui minister, a unei agenții, bănci, a unui sistem etc.). Având în vedere regula enunțată, la subpct. 1.1, cuvântul „sintagma” se va substitui cu cuvântul „textul”. Dacă un cuvânt și/sau o sintagmă prezente în textul legii/articolului la diferite forme gramaticale (singular și plural, nominativ-acuzativ și genitiv-dativ, articulat și nearticulat, cu articol hotărât și cu articol nehotărât) se substituie cu alt cuvânt și/sau, respectiv, cu altă sintagmă, norma de modificare se va expune conform următorului exemplu: „1.1. În denumire și tot textul hotărârii, textul „sanitarveterinare” la orice formă gramaticală se substituie cu textul „sanitare veterinare” la 2 forma gramaticală corespunzătoare.”. Având în vedere obiecția expusă, dispoziția de la subpct. 1.1 se va ajusta corespunzător	Se acceptă Proiectul redactat conform obiecției.
	3.	La subpct. 1.2, menționăm că punctul 2 nu face parte din clauza de adoptare a Hotărârii Guvernului nr. 859/2008, dar constituie o dispoziție din textul acesteia. Totodată, menționăm că conform regulilor de tehnică legislativă, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, în cazul elementelor structurale ale actului normativ se utilizează verbul „se abrogă”, iar în cazul eliminării unor cuvinte, sintagme, enunțuri se utilizează verbul „se exclude”. Având în vedere regula expusă, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a pct. 2, dispoziția subpct. 1.2 va avea următorul cuprins: „punctul 2 se abrogă”.	Se acceptă Proiectul redactat conform obiecției.
	4.	Potrivit regulilor de tehnică legislativă, în cazul operațiunii de completare cu un element structural nou se va utiliza sintagma „se completează cu „...” cu următorul cuprins:”. Având în vedere regula enunțată, dispoziția de la	Se acceptă Proiectul redactat conform obiecției.

		subpct. 1.3 va avea următorul cuprins: „se completează cu clauza de armonizare cu următorul cuprins:”. În același timp, dispoziția de la subpct. 1.2 se va plasa după dispoziția propusă la subpct. 1.3. În conformitate cu regulile de tehnică legislativă, „În cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:”, urmată de redarea textului nou. Când modificarea presupune o substituie utilizăm termenul „enunț”, dacă structura reprezintă o propoziție sau o frază. Având în vedere regulile enunțate, subpct. 1.4 va avea următorul cuprins. „1.4. La punctul 15 din Norma sanitară veterinară, ultimul enunț va avea următorul cuprins: ” Potrivit art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, „(4) În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural, cu excepția cazurilor în care această precizare este necesară pentru a exclude orice echivoc.”. Având în vedere regula enunțată, în cuprinsul propus la pct. 15 din Norma sanitară veterinară, se vor exclude cuvintele „la prezenta Normă sanitară veterinară”.	
	5.	În prezent, Norma sanitar-veterinară nu are anexă. Prin urmare, pentru exprimarea intenției de completare a Normei sanitare veterinare cu o anexă, proiectul hotărârii se va completa cu subpct. 1.5 cu următorul cuprins: „1.5. Norma sanitar-veterinară se completează cu o anexă cu următorul cuprins:”. Conținutul anexei propus spre completare va succeda norma de la subpct. 1.5.	Se acceptă Proiectul redactat conform obiecției.
	6.	Dispoziția de la pct. 2, privind data intrării în vigoare a hotărârii se va indica la finalul proiectului.	Se acceptă Proiectul redactat conform obiecției.
		La proiectul anexei: Denumirea anexei se va ajusta la prevederile normei care constituie temei cadru pentru aceasta. La pct. 7, care transpune pct. 5 din Recomandarea (UE) 2016/336, textul „punctul 5” se va substitui cu textul „pct. 5 și 6”, ce transpun pct. 4, la care	

	se face referință în pct. 5. Totodată, referința la pct. 5 și 6 se va indica cu abreviere conform uzanțelor.	
--	---	--

	Potrivit normelor de tehnică legislativă, dacă se face referire la mai mult de două elemente structurale consecutive, enumerarea se redă după următorul exemplu: „pct. 5-7”. Astfel, la pct. 8, textul „punctele 5, 6 și 7” se va substitui cu textul „pct. 5-7”	
--	---	--